

Hem>Rättsliga åtgärder>Var och hur?>Hur väcker man talan vid domstol?

På privaträttens område kommer pågående ärenden och förfaranden som inleddes innan övergångsperioden löpte ut att fortsätta i enlighet med EU-rätten. Relevant information om Storbritannien kommer att finnas kvar på e-juridikportalen till slutet av 2022 enligt en ömsesidig överenskommelse med Storbritannien.

Hur väcker man talan vid domstol?

Skottland

1 Måste jag vända mig till domstol eller finns det något annat alternativ?

Att vända sig till domstol bör vara den sista utvägen. Först bör man överväga andra sätt att lösa tvisten. Om någon är skyldig pengar kan man t.ex. skriva ett brev till gäldenären, tala om hur stor skulden är, vad den avser och vilka åtgärder man redan har vidtagit för att driva in skulden. Man kan infoga en varning till gäldenären om att om skulden inte är betald på angivet datum kommer man att inleda en rättsprocess. Man kan även överväga att använda sig av alternativa tvistlösningsmetoder. Se faktabladet om alternativa tvistlösningsmetoder för närmare information.

2 Finns det någon tidsgräns för att väcka talan vid domstol?

I skotsk lag finns tidsfrister eller preskriptionstider för när en domstolstalan ska väckas. Dessa fastställs i enlighet med de rättsliga begreppen preskription och negativ preskription. Preskriptionstiderna beror på tillämplig lag. Det går att ta reda på om den talan man vill väcka omfattas av särskilda tidsfrister genom att be om råd från en advokat eller kontor för rådgivning till medborgare.

3 Ska jag vända mig till en domstol i [medlemsstat]?

Det finns särskilda EU-bestämmelser som avgör i vilken medlemsstat en talan ska väckas.

Allmän information om vilka domstolar som handlägger vilka typer av mål i Skottland finns i faktabladet "[Behörighet](#)".

4 Vilken domstol i [medlemsstat] ska jag i så fall vända mig till, med hänsyn tagen till var jag bor, var motparten bor eller andra faktorer av betydelse i ärendet?

Allmän information om vilka domstolar som handlägger vilka typer av mål i Skottland finns i faktabladet "[Behörighet](#)".

5 Vilken domstol i [medlemsstat] ska jag vända mig till, med hänsyn tagen till ärendets natur och vilket belopp som står på spel?

Allmän information om vilka domstolar som handlägger vilka typer av mål i Skottland finns i faktabladet "[Behörighet](#)".

6 Kan jag väcka talan själv eller måste jag vända mig till exempelvis en advokat för att väcka talan?

Det är inte obligatoriskt för en person att företrädas av ett juridiskt ombud i skotska tvistemålsdomstolar.

En person som uppträder utan juridiskt ombud för själv sin talan och kallas i Skottland för *party litigant*. Viss vägledning för parter som själv för sin talan finns i *Court of Sessions vägledning för parter som själv för sin talan*.

7 Var ska stämningensökan lämnas in? Till domstolens reception, kansli eller en annan myndighet?

Man bör först kontakta domstolens administrativa personal. Det går att kontakta domstolen skriftligen, per telefon eller personligen. Om man skriver till domstolen försöker domstolen lämna skriftligt svar eller ett svar över telefon inom 10 arbetsdagar.

Information om domstolarnas öppettider och kontaktuppgifter finns på webbplatsen för det skotska domstolsverket

([Scottish Courts and Tribunals Service](#), under "[Court Locations](#)" och "[Tribunal Locations](#)").

Det skotska domstolsverket tillhandahåller personal som är utbildad att utföra de administrativa, tekniska och organisatoriska tjänster som krävs för att domstolarna ska fungera på ett smidigt sätt och ge användarna effektiv och vänlig service. Därför finns det en stadga för domstolsanvändare. Närmare detaljer om denna finns på det [skotska domstolsverkets](#) webbplats.

Det skotska domstolsverkets personal har ingen juridisk utbildning och kan därför inte ge juridisk rådgivning. Om man behöver juridisk rådgivning kan *Law Society of Scotland* (advokatsamfundet för *solicitors* i Skottland) tillhandahålla kontaktuppgifter till *solicitors* i ens område, och *Scottish Legal Aid Board* (den skotska rättshjälpsmyndigheten) kan lämna information om kraven för att vara berättigad till rättshjälp.

8 På vilket språk kan jag göra en stämningensökan? Kan jag väcka talan muntligt eller krävs det skriftlig form? Är det möjligt att använda fax eller e-post?

Talan måste väckas på engelska. Processen förs på engelska, på begäran med hjälp av tolkar. Tolkarna betalas av parterna i målet. De obligatoriska formulärens för att väcka en talan måste lämnas personligen eller postas till domstolen.

9 Finns det särskilda blanketter för att väcka talan vid domstol? Om inte, hur ska talan väckas? Finns det regler om vad stämningensökan ska innehålla?

I regel måste ett formulär först fyllas i. I rättegångsreglerna för de olika typerna av domstolar anges vilka formulär som ska användas för att väcka talan i den aktuella domstolen.

Se det [skotska domstolsverkets](#) webbplats för mer information om specifika domstolar.

10 Måste jag betala en domstolsavgift? När ska den i så fall betalas? Måste jag betala advokaten redan när jag lämnar in stämningensökan?

Man måste i regel betala en avgift för att inge en stämningensökan. Avgifterna varierar beroende på typ av talan och vid vilken domstol den väcks.

Avgifterna fastställs i sekundärlagstiftningen (i s.k. avgiftsförordningar) och uppdateras regelbundet i förordningar om avgiftsändringar. För se senaste uppdaterade avgifterna, se det [skotska domstolsverkets](#) webbplats.

Under vissa omständigheter kan man ha rätt till befrielse från skyldigheten att betala domstolsavgifter. Dessa omständigheter anges även på det skotska domstolsverkets webbplats.

För att väcka talan vid domstol måste man betala avgifter, men även andra kostnader kan uppkomma. Den tappande parten ska i regel betala domstolskostnaderna och andra utlägg som den vinnande parten har haft samt sina egna kostnader och utlägg. I vissa mål har domaren ett visst handlingsutrymme när det gäller att fastställa hur mycket den tappande parten ska betala. En vinnande part kan fortfarande vara tvungen att stå för kostnaderna för sina egna vittnen eller sakkunnigbevisning.

Advokatens arvode betalas vanligtvis efter att målet avslutats. Om man vinner målet kan domstolen förplikta svaranden att betala hela eller delar av advokatarvodet. Tänk även på att även om domstolen dömer till ens fördel (dvs. förpliktar svaranden att betala) vidtar domstolen inte automatiskt några åtgärder för att se till att pengarna verkligen betalas. Om svaranden inte betalar måste man be domstolen vidta åtgärder (dvs. verkställa domen). För detta kan man behöva betala ytterligare en avgift. Mer information om verkställighet av domar finns i flera olika [broschyrer om verkställighet av domar](#).

11 Kan jag få rättshjälp?

Det finns olika typer av ekonomisk rättshjälp i civilrättsliga ärenden. Typen av ekonomisk hjälp och kraven för att vara berättigad till hjälpen beror på en mängd faktorer, däribland typ av talan och kårandens inkomst. Mer information finns på webbplatsen för [den skotska rättshjälpsmyndigheten](#).

12 När anses talan ha väckts? Får jag någon sorts bekräftelse från myndigheterna på att talan har väckts på ett riktigt sätt?

En talan inleds när stämningsansökan, stämningen, kallelsen eller framställningen delges svaranden. Delgivningen sker vanligtvis per post, men kan även utföras av en tjänsteman vid en sherifffdomstol (*Sheriff Officer*) eller en delgivningsman (*Messenger-at-arms*).

När en stämningsansökan, stämning, kallelse eller framställning inges till en sherifffdomstolstjänsteman för bemyndigande (eller i *Court of Session* inges till domstolens kansli för att förses med ett sigill) kontrollerar den administrativa personalen handlingen för att säkerställa att den innehåller de uppgifter som krävs. Den administrativa personalen tillhandahåller juridisk rådgivning i sakfrågan. Även efter det att en rättsprocess har inletts kan domstolen komma fram till att talan inte har väckts på rätt sätt.

13 Kan jag få en tidsplan för målets fortsatta handläggning, till exempel när jag ska inställa mig i rätten?

De handlingar som delgetts svaranden ger svaranden information om hur talan kan bestridas, inom vilken tidsfrist och när nästa förhandling i målet kommer att äga rum.

Det skotska domstolsverket försöker hålla förhandlingar så snabbt som möjligt. I tvistemål är målet för bevisförhandlingar 12 veckor från det datum domstolen beviljade en bevisförhandling.

Länkar

[Scottish Courts and Tribunals Service](#) (det skotska domstolsverket)

[Scottish Legal Aid Board](#) (den skotska rättshjälpsmyndigheten)

[Law Society of Scotland](#) (advokatsamfundet för *solicitors* i Skottland, inklusive *solicitors* med utökad rätt att företräda en part)

[Faculty of Advocates](#) (advokatsamfundet för juridiska ombud (*advocates*) i Skottland)

Senaste uppdatering: 24/09/2021

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.